

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Dimars 4 d' Octubre de 1898

Núm. 3.714

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Pias.	5/50
6 mesos.		2/50
1 any.		5/50
Extranger y Ultramar.		7/50
Andals, a preus convencionals.		

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpiñà

REUS.—CARRER MAJOR, NUMERO 22.—REUS.

Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en coronas funebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinch y tela impermeable; medallons de diferents formes y classes, creus, pensaments, y altres objectes artístichs que en lo dia dels morts, s'elen col·locarse sobre las tumbas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana.

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletres brodadas, plintadas, y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

Nota.—Se dibuixan cintas para brodar inscripcions.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demás dias de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde, havent trasladat sön gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

En la pastissería

de JOSEPH VIDAL, carrer de Lloyera (Padro), se expendeixen tots los dias llonguets á dos rals dotzena.

Secció doctrinal

Contestació

QUE HA DAT «LA RENAISSANCE» Á LA EXCMA. DIPUTACIÓ DE BARCELONA SOBRE 'L PROYECTE DE CONVENI AB LO GOBERN PERA LA PERCEPCIÓ Y DISTRIBUCIÓ D' IMPOSTOS E INVESTIGACIÓ DE LA RIQUESA AMAGADA.

EXCM. SR.:

La *Renaissance*, diari de Catalunya que fa vintivuyt anys defensa las ideas catalanistas desde la premsa, se dirigeix avuy á eixa Corporació Provincial para respondre ab tota llealtat á la consulta que tingué la atenció de ferli en temps oportú, sobre la conveniència de celebrar concerts ab l' Estat pera encarregar-se dels serveys de repartiment, recaudació e investigació de las contribucions directas de la provincia de Barcelona.

Prou conegudas son las ideas del diari que á V. E. s' dirigeix pera que calgui demanarli parer sobre un projecte que sembla la primera y modestíssima forma d' una aspiració que comensa á generalizarse un poch massa entre certa gent, més quina realització s' imposa si no vol Catalunya y las demás antigas nacionalitats constitutivas de la Espanya actual caure destruhida en mitj de la desfeta general que per desgracia y sense culpa dels catalans, nos amensassa. Massa *La Renaissance* ha fet coneixer lo sen modo de pensar en las cuestiones de vital interès per Catalunya y 'ls seus ideals polítichs que en forma de programa ostenta en cada número devall mateix del escrit simbólich de nostra regeneració. Per aixó, per haver parlat sempre lo llenguatge de la veritat, no amagant res de sos pensaments, volguent sacrificarho tot al be del país, es que ha tingut de sofrir vexacions de tota mena per part dels que s' asseuhén á la ben provehida taula del Govern Central. Era, donchs, excusat preguntar á *La Renaissance* son parer, que prou se 'l sabia ja de temps; més si aquesta ha flagellat ab las sevas enérgicas censuras y protestas als que se n' han fet mereixes dors, y s' ha crescut y agegantat ab l' insult y 'l despreci, no pot permeneixer indiferentia devant de la mostra d' atenció que ha rebut de la Excma. Diputació de Barcelona al convidarla á pendre part en la informació sobre cuestió tan important y no pot oblidar que, quan en temps de vergonyosa memoria tingué de sofrir lo pes d' una veritable expoliació, d' un atentat als seus interessos particulars, honrats y llegítims, fon en la sala de sessions de la Diputació de Barcelona

ahont s' alsá la primera veu, clara y autorizada, sortint á la defensa de la premsa perseguida inicuament, de la llengua catalana maltractada ab perfidia, de la propietat assaltada per las disposicions centralistas.

Aquets atachs á la propietat en altre ordre d' ideas, aquesta explotació del contribuyent en perjudici de la Hisenda feta á ciencia y paciència d' un ministre que va errarse, creyent que ab la recaudació arrendava també 'ls drets del govern, motivá precisament que la opinió pública indignada se girés á tots costats cercant ajuda, una má que la deslligés del arbre ahont los secuestradors la tenien agarrótada fins que tanta criadissa dins y fora de Barcelona arribá á esser sentida d' eixa Excm. Corporació Provincial, obligantla á pendre la generosa iniciativa que motivá la actual informació.

Aquesta iniciativa para apropiarse una facultat de la que 'ls governs fan un mal us extraordinari, fent propagar las ocultacions com taca d' oli, en perjudici de la massa dels contribuyents de bona fé que venhen aumentar sempre sas cuotas, pot ser beneficiosa per aquets, atenent á que la Diputació ab tot y no estar composta de *la Renaissance*, y se cree que una gran ventatja para la propietat y 'l comerç y la industria fer un pas cap á la moralitat en la investigació y recaudació de las contribucions directas de la Provincia, com no deixaria de succehir tractants de la Diputació de Barcelona.

Fins aquí la opinió que mereix á *La Renaissance* la del projecte en sí; més cal afegirhi algunas consideracions que son ensemps beneficiosas para 'l mateix y fillas del desitj que manifesta en sa circular eixa Diputació Provincial de que se 'l fassin las observacions que més justas y oportunas cregan las entitats y Corporacions que han sigut convidadas á pendrehi part.

En aquest concepte, creu *La Renaissance* que si es lloable la tendencia, es en cambi insuficient para satisfiser las necessitats económicas y socials de la Catalunya moderna. Perque, cal dirho d' una vegada, lo pitjor enemich que en sí porta 'l projecte, es la restricció á una sola d' aquestas provincias, creacions artificials y absurdas, fruyt privilegiat de la administració centralista espanyola, dels beneficis que podria reportar son esperit descentralizador.

Per més que en lo mapa administratiu de la Espanya actual s' hi marquin ab diferents tons trossos d' una mateixa regió, per negra que s' fassa la ratlla divisoria que las separa, la comunitat d' afectes y d' aspiracions, de qualitat y defectes, de llengua y de tot lo que constitueix la rassa, totseguit esborra 'l artifici administratiu y reuneix als dispersos fent glair lo sen cor al mateix ritme para manifestar 'l amor á la regió y á la seva autonomia.

Para arribar á aixó, á aquesta realització d' un desitj fermament sentit per milers de catalans dins de Catalunya, de navarros, bascons, aragonesos, andalusos, galaichs y valencians dins de llurs regions, es indispensable comensar per una cosa ó altra, més lo que s' proposa fer la Diputació de Barcelona es realment massa poch, donchs se reduheix á cobrar per compte del Govern los impostos directes de la provincia de Barcelona para que á Madrid los administrin.

L' ideal dels catalanistas, per més que aplaudeixin la idea dels concerts económicos, es més vast y molt més útil, y fins y tot indispensable para la vida económica de Catalunya. Aquest ideal que tots temps ha defensat *La Renaissance* es la celebració de concerts

económics complerts, es a dir pera tota classe d' impostos: contribucions, rendes d' aduanas, etc., etc., per l' estil de lo que s' fa a las Provincias Bascongadas y especialment a Navarra. Obtinguts aquests per un determinat periodo de temps, podríam administrar ben bé los interessos de Catalunya dins de casa y sabríam que, després de complertas las nostras obligacions ab l' Estat, tots los sobrants y 'ls nous impostos s' aplicarian a mellorás materials y morals ab que Catalunya recobraría lo seu antich resplendor.

Mes aixó no fora pas possible ab los actuals organismes provincials que resultan com artificialment formats y d' acció restringida. Caldria que dels beneficis més amunt esmentats pogués gaudirne tot Catalunya y per conseguir aixó s' imposaria la creació d' una Diputació general catalana única en tota la regió, composta d' elements de totas las comarcas naturals, elegits per sufragi entre 'ls representants de la propietat, la industria y 'l comerç aixís com la banca y 'l proletariat. D' aquesta manera Barcelona, sense perdre res absolutament de la seva vida propia, podría expandirne a sas germanas Gerona, Tarragona y Lleyda, donchs fora molt convenient que las reunions de la Diputació general no fossin en punt fixo, sino que anyalment degués recorre las ciutats més importants de Catalunya pera convencers de las diverses necessitats comarcals.

D' aquesta manera se desfaría la objecció que s' posa als defensors de la autonomia de Catalunya, al dirlosi que ab ella no faría més que cambiar lo centre Madrid per lo centre Barcelona; y encara molt més se desfaría afegint a aixó que fora de vital interés que tots los serveys d' administració regional a cárrech de la Diputació estessin instalats en un punt próximament central de Catalunya, ben dotat de comunicacions pera la relació rápida ab tots los extrems per apartats que fossin.

No creu, *La Renaixensa*, Excm. Sr., tenir d' afegir res més a lo manifestat, perque en sas columnas s' hi troba y s' hi ha trobat sempre lo que creu més convenient pera la deguda administració dels interessos catalans. Tantdebó la seva veu hagués sigut escoltada quan fa tres anys pronosticava ab esglay los desastres actuals y la desfeta de la Hisenda espanyola! La seva opinió es, com ja ha estampat més amunt, favorable a la celebració de concerts ab l' Estat, més creu aixís-cio pera Catalunya es lo reconeixement de la seva autonomia.

Aixó es lo que te l' honor de sometre al criteri de V. E. endressat ab tota llealtat corresponent a la seva atenta invitació.

Visca V. E. molts anys.—Barcelona 29 de Setembre de 1898.

Excm. Sr. President de la Diputació provincial de Barcelona.

Moviment Regionalista

Barcelona Septiembre 1898.

Es ben extranya la situació en que actualment se troba 'l Catalanisme ab referencia a sos enemics, tant los obertament declarats com los porugament encoberts. No sé lo que passarà fora de Barcelona en aqueix sentit, encare que m' penso que per tot arreu deu succehir si fá no fá lo mateix; pero en nostrá ciutat es cosa que passa de mida y sino fos que s' tracta de cosas que tenen molta importancia, més de la que ja sembla, casi farían venir ganas de riure.

Perque resulta que aqueills *exagerats* y fins *tocats de l' ala*, com avans caritativament ens motejavan los que tot ho volen arreglar sense moures pera res de casa seva, som aré 'ls massa prudents y 'ls massa entementats y fins cobarts arriban a dirnos.

—¿Qué feu els catalanistas? Perqué no os aixequéu? Encare no es hora? Qué feu parats?

Aixó a cada dos per tres os ho encaran aqueills benaventurats que forman la massa neutra dels que s' creuen sempre ab dret de criticarho tot, que tenen a tothora en un recó de boca mil medis per arreglar la Espanya pero que si 'ls pregunten a quin partit militant, de quina corporació son socis, y a quin periódich estan suscrits, quina institució protejeixen, en una paraula, qué fan individualment pera 'l bé del país, com influeixen ells en la cosa pública, os trobaréu ab una negativa espatarrant, ni fan res ni son res, pero jaixó sí ells ho arreglarían millor que 'ls de la oposició y millor que tothom.

Y aquets son els que acusan als catalanistas de poch decidits y poch áctius, ells, que ab la seva estoyca indiferencia son los principals culpables de la actual tristíssima situació del estat espanyol. Prou ho saben

los lectors de Lo SOMATENT; prou ho han dit los periódichs catalanistas infinitat de vegadas.

Y mentres los d' aquí ens acusan de poch patriotas perqué no 'ls escoltém quan ens atían cap a solucions com la d' una anexió a Fransa, que fora remey pitjor, que la malaltia, ó un moviment separatista, que a bon segur escriuixen a n' ells mateixos si recapacitan després a solas fredament lo que han dit; mentres aquí es considerat aixís per alguns lo Catalanisme, a Madrid continúan los *rotatius* desbarrant com sempre y pegantlas altre cop de valent contra 'l moviment regionalista, sintoma segons ells encubridor d' una futura sublevació separatista. Los hi serveix are de motiu lo número dedicat per nostre estimat company «La Nació Catalana» en aniversari de la pérdua de nostras libertats (al Setbre 1714).

Tal com van las cosas y si 'ls desastres passats no 'ls hi fan posar un xich de seny als que governan l' Estat espanyol, es clar que será un miracle que no hi hagi un deltabaix que tot s' ho emporti y en lo dia de la desfeta l' instint de conservació farà llógica y fatalment que cada hú s' ajunti ab los seus y ben arreserrat a casa seva deixi passar lo xáflech y procuri sortirne tot lo més lliure... de perjudicis. Però en aquest cas, com en tots, no fora la culpa dels que fugissen del lloch del perill, sino dels que havíen congriat aquest y havíen obligat als altres a separarse.

Y 'ls periodistas madrilenys no se 'n poden excusar d' ignorancia, perqué ells mateixos 'n están parlant a tothora del *separatismo catalán*. Si creuen veure 'l mal, perqué donchs no hi posan remey ó perqué no l' aconsellan a qui pugui posarli?

Peró ells en lloch de fer aixó, que fora lo llógich, fins dintre 'l sistema ó manera de pensar dels polítics a la castellanca, no fan més que insultar als Catalans de la manera més barrullera y ab tant poca solta que ni mereixería que 'ns en ocupessim gens.

Peró mentres tant aixó contribuixen a concitar olis contra Catalunya y 'l Govern envía ordres secretas poch tranquilisadoras y la censura va apretant l' argolla, que casi no s' pot respirar ni dir res y la policia, pera fer veure que fá alguna cosa, vá de tant en tant a pendre café a las associacions catalanistas que tenen més color polítich y demana las llistas dels socis y... segurament pera embolicarhi prunas.

Y mentres tant los catalanistas, los conspiradors (segons los neutres) los *ex-axalabrats* y *axagerats*, ¿que fem?

Fem una cosa altament perjudicial; actualment procurem animar y convidém a tots los nostres companys, associacions y periódichs a socorre tant com se pugui als pobres repatriats que aquí arriban, y per lo mateix que 'n som, los catalanistas, ben ignoscents de sa trista sort, volen procurar més endolcirla y aconhortarls. Aixís paguém enemics; aixís ha obrat sempre la terra catalana.

M. R. y R.

Refutacions

En la edició del dia 30 de Setembre prop passat, de nostre estimat colega local «El Liberal de Reus» hi ha un article, «La casa solariega», en lo que, si es original de la redacció, que ho dubtém, s' eludeix a los *orates defensores de la nació catalana* y a los *ridiculos y repugnantes asparientos de una manada de biskaitarros separatistas*, ab la mala fé que sempre 'n tractan los paperots dels cinch céntims, aixís de Madrid com de fora, y evidenciand, com aqueills, que de las corrents regionalistas avuy tan poderosas en tot lo Nord d' Espanya, no 'n sab lo colega de veritat ni un borrall ni ahont van, ni lo que volen, res absolutament; lo únich que 'n sab es lo que d' ellás n' han dit y diuen encare los «Imparcials» de tot arreu, que igualment menteixen quan parlan de patriotisme que quan exerceixen d' humanitaris davant las calamitats públicas, que quan insultan a tall de dona pública als regionalistas espanyols.

«El Liberal de Reus», ab una ignocencia que deplore, ha pres com a bona la mercancia dolenta ab que omplan las columnas los diariots d' empreses mercantils, y fent com fa molta gent a Espanya, que se suscriuen a alguns dels diaris de més circuació per no tindre la molestia d' haver de pensar, creu, perque aqueills ho diuen, que catalanistas y biskaitarros son una *cuadrilla de orates*, que lo menos que volen es que de la península se 'n fassin dos trossos; Castella y Sant Boy, per exemple, ó be l' Estat dels verdaders patriotas, los *cuerdos*, y 'l dels repugnants separatistas, bojos rematats, y que entre aquestos *girones* d' Espanya s' hi aixequin altres murallas de la Xina.

[Benefits]

Ja estém cansats de sentirnos dir separatistas preoisament per aqueills periódichs que ab sa conducta rastreira y patriotisme de *double* tant separatistas han ajudat a fer als governs espanyols, fins al extrém de que per ciutat y montanya ab humanitat aterradora, fora 'ls polítics vividors, los que comentan los actuals desastres de la guerra y 'l funest pervindre que s' ovirra, mes simpatias mostran pera Fransa que per continuar baix lo jou de l' absorció castellana.

Per sort los catalanistas, tenim un programa elaborat ben publicament y en ell, que es lo nostre credo, no tant sols no s' hi amaga la idea separatista, sino que ben categóricament se concreta nostra situació dins l' Estat espanyol.

La nostra patria y la de tot bon catalá, es Catalunya, pero Catalunya, autónoma y en plena posesió de tots sos drets, pero sempre formant part de l' Estat espanyol, y las ventatjas que volém pera Catalunya las demaném també pera totas las demás nacionalitats históricas d' Espanya.

Estudihi *El Liberal de Reus* la vida de 'n Prim re-passi ab atenció 'ls seus discursos parlamentaris, y especialment alguns d' ells y si després no s' fa regions lista poch s' hi faltava.

Al menos no 'ns tractará d'*orates*.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT del dia 3 d' Octubre de 1898

Horas d'observación	Barómetro aneroide	Grav. d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	755	74		5'3	Ras	
3 t.	756	77				

Horas d'observación	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	Classe	can.
9 m.	Sol. 35	14	20	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 27		26	S.		0'5

Acompanyat d' un atent volant del nou Administrador de correus d' aquesta ciutat D. Luci Resa, hem rebut un cuadro indicador del servey de la oficina de son digne cárrech, en lo qual hi hem notat una innovació que de ben segur aplaudirá tot lo comerç y en generals nostres vehins.

Nos referim a las cartas certificadas y valores declarats y objectes assegurats, que desde el dia primer del mes que som, a mes d' admetres al demati, s' admeterán a la tarde a fi segurament, de que pugnin sortir ab l' «express» que de Barcelona va a Valencia y agafar la línea andalusa, lo que avans no podia realisarse.

Molt bonas nolcias teniam del funcionari que s' acaba d' encarregar de la direcció y administració del servey de correus d' aquesta ciutat, y ab gust veym que 'ls fets van confirmantlas.

Segueixi pel camí emprés lo Sr. Resa, que no se li esgatarán los aplausos y rebi la nostra enhorabona pel acabat servey que acaba de montar.

Los pobles del priorat ja s' preparan pera las operaciones de la verema que segons noticias no será la collita de tants bons resultats com s' esperavan a causa de la falta de plujas y de las sobras de filoxera. En la majoria de pobles, sembla que 'ls preus obriran de sis a set rals la arroba.

Nos escriuen de Barberá que la collita de ví se presenta molt escassa en tota la conca, en la que la filoxera causa terribles estragos y la secada s' ha fet sentir de valent.

Los preus de la verema son de 17 pessetas la negra y de 19 pessetas la blanca, per carga de 10 arrobas.

Diumenge se celebrá en la Parroquia de Sant Pere la festa del Rosé ab comunió general per lo mati y ofici ab tota orquesta, ab motiu de celebrar sa primera missa lo Rat. D. Pau Marca. Per la tarde comensá lo solemna novenari que tots los anys en lo mes d' Octubre celebran los confreres d' el Roser.

Avuy a la nit don Santiago Russiñol deu llegir en l' «Ataneo Barcelonés» varis capítols de son libre inedit «Falls de la vida». En lo saló estarán exposadas las ilustracions que pera dita obra ha dibuixat lo senyor Pitxot.

Secció oficial

Registre civil

dels dies 30 de Setembre, 1 y 2 d' Octubre de 1898

Naixements

Victorià Miguel Mayado, de Victorià y Dolors.—Manuel Gavalda Huert. de Anton y Dolors.—Anton Batalla Fàbregas, de Ramón y Dolors.—María Pamiés Domingo, de Tomás y Teresa.—Jascinta Besora García, de Anton y Manuela.—Joan Anguera Jordá, de Joan y Carme.

Matrimonis

Francisco Guasch Guardans, ab María Pujol Canals.

Defuncions

Joseph Vergés Ferrán, 73 anys, Concepció 6.—Tomasia Tius Buixada, 18 anys, Montserrat 18.—Anton Torroja Cabré, 3 mesos, Rosich 10.—María Bañá Prats, 78 anys, Germanetas.

Secció religiosa

Sant d' any.—Sant Francisco de Assis.
Sant de demà.—Sant Froilán.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotiació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d'ahir.

Interior	57'22	Cubas del 86	68'50
Exterior	64'50	Cubas del 90	50'87
Colonial		Aduanas	88'50
Norts	24'70	Ob. 5 p100 Almansa	79'25
Fransas	27'10	Id. 3 p100 Fransa	41'25
Filipinas			

PARIS

Exterior 43'67 Norts

GIROS

París 52'75 Londres 38'70

Se reben ordres pera operacions de Borsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Borsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	57'25	Aduanas	89'
Exterior	64'25	Norts	24'60
Amortizable	67'	Fransas	26'95
Cubas 1896	63'37		
Cubas 1890	51'	Obs. 6 0/0 Fransa	80'75
Exterior París	43'65	Id. 3 0/0	41'25

GIROS

París 52'75 Londres 38'70

Ordres de Borsa pera Barcelona, Madrid y París.—Compra y venta al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los païssos.

Anuncis particulars

A casa, a casa que va a ploure

—Pero ahont vás.
—A casa, a casa que va a ploure.
—Pero portant vestit de Cheviot Inglés, dels que ven porta a 7 pessetas y mitja, tens pó de mullarte?
—Es veritat no havia pensat.

500 corbatas de lo més escullit a pessetas 1'25 unes.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vulgarment s' anomena quebradura, quibranca, relaxació. (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Cómo se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), més ó menós tou ó més ó menos gros que apareix estant dret y desapareix las més de las vegadas tirantse al lliit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgànica, que apareix moltas vegadas insensiblement y per relaxació

Una rata saïlada.—Ahir los guarda termes que prestavan servey en la partida «Quarts» de nostre terme municipal donaren lo crit d' alto al vehí d' aquesta ciutat Anton Bartullí y Vivés, qui al veures desouberbart apretá a correr deixant el camp un cibeder, una escopeta, un entormador, dos russinyols y una camisa.

Passat un registre a son domicili del carrer de Miramar hi foren trobats 5 escopetas y varis objectes de pagés, lo qual delatá al Bartullí de ser lo lladregot que venia entrant els masets de nostre camp.

Diuenge en lo teatret de la societat «Juventut Reuseana» s' hi posá en escena lo drama «Lo Fraticida», per la companyia dels jóves aficionats que hi actuan.

La sala d' espectacles estava plena de gom a gom, quina concurrencia passá una vetlla entretinguda, donchs tant la artista Anita Carné, com los jóves Martí, Barba y demés que prengueren part en la interpretació de la obra, demostraren haver estudiat ab carinyo los papers que tenian confiats obtinguent varis aplausos.

En obsequi al bell sexe que assistí a la funció, al terminar aquesta s' organís un ball amenísat per la banda de música de la mentada societat.

Ans d'ahir los germans Sanromá, amichs particulars nostres van sofrir la irreparable pérdua de sa senyora mare (q. d. e. p.) haventse verificat l' enterro ahir a dos cuarts de cinch de la tarde al que hi assistí un numerós acompanyament, prova evident de las bones relacions, ab la familia de la finada a la que doném de tot cor lo pésam.

Pera la més bona marxa del servey de Correus ha sigut nombrat en carácter efectiu, carter major de la Administració d' aquesta ciutat, l' empleat D. Anton Sans.

La societat «El Alba», diuenge, ab motiu de representarshi l' preciós drama castellá «El gran Galeoto», se vegé favorescuda per moltas families dels senyors socis.

L' obra obtingué, per part de la secció d' aficionados una regular interpretació.

Lo bell ab que acabá la festa resultá molt lluhit.

En la darrera sessió que ha celebrat nostre excelentísim Ajuntament se va acordar adherirse a la exposició que elevá al Govern lo «Foment del Treball Nacional de Barcelona, abogant per la creació d' una sola «Diputació Catalana», idea que porta acompanyada la de que aquesta entitat s' encarregui de pactar ab lo Govern de Madrid, per un tant crescut, lo que Catalunya ha de donar al Govern per las contribucions y demés impostos indirectes, y per lo tant, encarregantse ella de la Administració y cobranza en la forma que ho tingui per convenient.

Mes com aixó, per lo útil y beneficiós que resultaria per la nostra Patria, no es fácil ho conseguim aviat, interí l' Govern no hi dongui solució, enteném que fora molt convenient que l' Ajuntament solliciti, com lo de Terragona, que Reus pagui per la Base 5.ª del vigent Reglament de la Contribució industrial.

La Base 4.ª que es per la que venim pagant, corresponent a las poblacions de més de 30.000 habitants y en nostra ciutat, a efecte de la crissis y dels desastres perque ha passat Espanya, nos sembla que 'ls bens han minvat bastant.

Los Ajuntaments de todas las poblacions hi son pera administrar y vetllar per los interessos de tots los vehins y l' nostre ha de demostrar ab fets que té ben presents aquest deber.

Ja escampá.

La Cambra de Comers de Cartagena ha convocat a las demés d' Espanya a una Assamblea general, en que las classes productoras atenguin per son compte a la seva defensa.

En la convocatoria apareixen dos clausulas bastant expresivas.

No serán admesos los personatjes polítichs que careixin d' una representació comercial ó mercantil suficientment acreditada.

Tampoch ho serán, si no concorre en aquella circumstancia, los delegats madrilenys.

¡Avant sempre!

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo diá d'ahir per diferents especies puja la quantitat de pessetas 768'90.

natural dels teixits, ó be a consecuencia d' un esforç voluntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, está exposat contínuament a una mort horrible; per aixó basta una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de l' anella ú obertura que deix passar l' intestí pera efectuar-se la estrangulació del mateix.

Consecuencia de lo dit es lo creure que que se vol armatost mentres tingui l' nom de braguer ja las suficient pera aliviar sa dolencia, quan no es aixís, sino que es precis que l' braguer sia aplicat en cada cas, per personas coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexpertes, que colocan braguers al atzar, com si operació tan delicada fos la cosa més senzilla.

Braguerets de cautchou, ab resort per la prompta curació dels tendres infants.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carrement d' espatllas.

Faixas hipogástricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias; ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ESCOLA MERCANTIL

DIRIGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera

Mestre superior y Contador de fondos provincials y municipales

Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment a la ensenyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en breu temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglesa, rápida y comercial.

Segon. Apendre, baix un procediment práctic, la TENDURIA DE LLIBRES pera poger desempeñar ab acert lo delicat càrrech de Tenedor DE LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS, INGLÉS y ALEMANY.

Quart. Fer un estudi de CÁLCULS MERCANTILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisé. Práctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL.

Nota.—S' organisa y s' porta la comptabilitat de casas de comers en sos propis escriptoris, y s' resolen consultas sobre organizació de comptabilitats especials.

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adorns propis pera nixos, panteons y sepulturas y arreglo dels propis objectes que s' trobin fets malbé.

Ultima novetat y molt de gust a preus limitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIFOLL

Carrer de S. Joan, 18, 2.^{on} Reus.

TELEGRAMAS

Madrid 3.

Diuhen de la Coruña que no s' han desvanescut las presuncions de que l' vapor alemany «Mercury» hagi introduhit armas y municions. S' ha efectuat un registre en la forma que pot ferse atesas las circunstancias y condicions del pabelló.

Encara que res resulta del informe, dit barco será objecte de vigilancia especial en los ports d' Espanya per ahont passi.

—Lo Govern diu que no es temps encara de pensar en la supressió d' impostos, perque la guerra no ha acabat ab la suspensió d' hostilitats.

Costa molt l' exercit de Cuba, Puerto Rico y Filipinas, y la repatriació es caríssima.

No obstant, lo Govern es lo primer convenut de que es necessari fer algo pera satisfacer al contribuent.

—Aquesta tarde hi haurá Consell de ministros.

—Se calculan en nou centas las exposicions que s' han enviat al Govern per asociaciones mercantils y agricolas, demanant la rebaixa del impost de guerra y d' exportació.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 1:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora
 9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
 4:24 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona
 8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus
 7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus á Lleyda
 4:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus
 5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
 1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus
 9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia
 9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
 11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-BEUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
 De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.

De id. directo 10:30 t.
 De id. id. 1:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasa y sas líneas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.
 Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més efíca, lo més durader

balx garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB ZOT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

(Faded text from reverse side of the page, including words like 'NITRAT DE SOSA', 'ADOB ZOT', 'SINDICAT DE VENTAS DE STASSFURT', etc.)